

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยใช้วิธีวิทยาเชิงคุณภาพแนวคิดพันธุ์ วรรณไนแองเกิลเป็นการสำรวจหาเหตุปัจจัยและวิธีแนวทางการจัดการปัญหาความขัดแย้งในการได้มาตำแหน่งเจ้าอาวาสในวัดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ดังนั้นในกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยนำเสนอหัวข้อในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การตรวจสอบข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ
 - 1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่เอกสารทางราชการ หนังสือพิมพ์ อินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
 - 1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ คือ ตารา傍ทางวิชาการ บทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎระเบียบมหาเถรสมาคม พระไตรปิฎก และอรรถกถา เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แนวทางการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-Informants) ได้แก่

ชื่อ-สกุล	สถานภาพในการให้ข้อมูล
2.1 พระ จ.นามสมมติ	เจ้าคณะตำบลแห่งหนึ่ง
2.2 พระ ต.นามสมมติ	รักษาการแทนเจ้าอาวาส
2.3 พระ ด.นามสมมติ	รักษาการแทนรองเจ้าอาวาส
2.4 พระ ว.นามสมมติ	รักษาการแทนเลขานุการเจ้าอาวาส
2.5 พระ บ.นามสมมติ	ผู้ช่วยรักษาการเจ้าอาวาส

3. การสังเกตการณ์ เป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่น ๆ โดยใช้กระบวนการสังเกต คือ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม เป็นการหาข้อมูลจากการสังเกตโดยตัวผู้วิจัยเองในฐานะมีการคิดเป็นแม่ชีอาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ พร้อมทั้งเป็นลูกศิษย์และคณะกรรมการของวัดนี้ ซึ่งรับรู้ในปัญหาการเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในวัด จึงนำการสังเกตการณ์ที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการวิจัยชิ้นนี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

การตรวจสอบข้อมูล

ในที่นี่ตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ คือ

1. การตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน เช่น เอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

2. สังเกตการณ์จากผู้ให้ข้อมูลที่มีจุดยืนที่แตกต่างกันจากคนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย หรือคนที่คัดค้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่ใช้ในงานวิจัยนี้เป็นการตีความในลักษณะต่าง ๆ คือ

1. การตีความเพื่อจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) คือ การนำเอาข้อมูลที่ใกล้เคียงกันมาแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อจ่ายต่อการลำดับเหตุการณ์และการนำไปสู่การวิเคราะห์ตีความ เช่น การแบ่งเป็นลำดับเหตุการณ์ เรียงร้อยเรื่องความขัดแย้งตั้งแต่อดีตมาจนถึงเหตุการณ์ในปัจจุบัน

2. การตีความในเชิงเหตุและผลในลักษณะการวิเคราะห์สาเหตุเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยทำการศึกษาปัญหาความขัดแย้งในการได้มารชี้ตำแหน่งเจ้าอาวาสสาเหตุการก่อเกิดปัญหาต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ ว่าเหตุใดจึงมีความขัดแย้งภายในวัดเกิดขึ้น เพราะเหตุใดในเมื่อพระสงฆ์ต่างก็เป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ถูกฝึกจิตดีแล้ว รวมไปถึงการจัดการความขัดแย้งในวัดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก รวมถึงการได้มารชี้ตำแหน่งเจ้าอาวาส ผู้วิจัยเริ่มตั้งแต่อดีตถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของการเปลี่ยนแปลงความขัดแย้งในการได้มารชี้ตำแหน่งเจ้าอาวาส